

AGRÁRKAMARA HÍREI

Tápanyag-gazdálkodás aktualitásai

Az utóbbi időben egyre nagyobb hangsúlyt és figyelmet kapott a talajvizsgálati jegyzőkönyv adataira alapozott tápanyag-gazdálkodási terv készítése. A terv megléte a termelőnek több okból is igen hasznos, sőt bizonyos esetekben kötelezően előírt lehet, például 2008/2009. gazdálkodási évben a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv agrár-környezetgazdálkodási támogatásban részt vevő földhasználók számára.

A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásában megvalósuló **agrár-környezetgazdálkodási támogatások** igénybevételének részletes szabályairól szóló 150/2004. (X. 12.) FVM rendelet 8. melléklete alapján a támogatási időszak utolsó évében a jogszabály által előírt **bővített illetve teljes talajvizsgálatokhoz** szükséges talajminták akkreditált talajlaboratóriumba való leadásának **kezdő időpontja 2008. szeptember 1. végső időpontja 2009. május 31.**

Bővített talajvizsgálat az alábbi célprogramokba bevont területek esetén kötelező:

- Alapszintű szántóföldi célprogram,
- Tanyás gazdálkodás célprogram,
- ÉTT Szántóföldi növénytermesztés tűzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogram,
- ÉTT Szántóföldi növénytermesztés madár élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogram,
- ÉTT Lucernatermesztés tűzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogram,
- ÉTT Szántóföldi növénytermesztés élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogramnál.

Teljes talajvizsgálat az alábbi célprogramokba bevont területek esetén kötelező:

- Integrált szántóföldi célprogram,
- Ökológiai szántóföldi célprogram,
- Integrált ültetvény célprogram,
- Ökológiai ültetvény célprogram.

A gyepegzálkodásba vont területek esetén talajvizsgálatra nincs szükség.

A terv készítéséhez első lépésként a talajminta vételezést kell megtenni. A szakszerűen elvégzett talajmintavétel az alapja a laboratóriumban történő talajvizsgálatnak. A vizsgálat igen hatékony eleme lehet a termelő parcellájának, földjének tápanyag (NPK) ellátottságának a megítélésében.

Talajmintavétel

A korán lekerülő növények után célszerű a mintát, mintákat összegyűjteni. A mintavétel célja az adott területre jellemző átlagminta felvétele, mely a talajtulajdonságok és a tápanyagtartalom meghatározására alkalmas. Egy átlagminta max. 5 hektárnyi területet jellemezhet. Amennyiben 5 ha feletti a parcellánk, úgy a parcellát 5 ha-os, –lehetőleg homogén – mintavételi területekre kell felosztani. A mintavételi területeket célszerű előre kimérni, melyre alkalmas lehet az egyedi blokkterkép másolata is. Az átlagmintákat homogén területről, azonos szintből és egységes módszerrel szabad venni.

Szántóföldi kultúráknál a művelt rétegből (0-30 cm) parcellánként, de max. 5 ha-onként veszünk egy mintát.

Rét legelő művelési ágánál, a 2-20 cm mélységből (0-2 cm-ig a gyepréteget el kell távolítani).

Állókultúráknál (gyümölcsös illetve szőlő) max. 5 ha-onként veszünk egy átlagmintát. A részmintákat gyümölcsösben 0-30, 30-60 cm, bogyósoknál 0-20, 20-40 cm, mélységekből kell gyűjteni.

A mintákat TILOS venni:

- Szántóföld esetén 20 m-es szélső sávban,
- a forgókban,
- szalmakazlak helyén,
- szerves trágya depó helyén,
- állatok deledő helyén.

A mintavétel optimális időpontja a termés betakarítás után, még trágyázás előtt.

Vehető még minta:

- az ősszel alpműtrágyázott területekről a következő évben, de a trágyázástól számított legalább 100 nap elteltével,
- tavasszal műtrágyázott területről a betakarítás után, de legalább az utolsó trágyázás után 100 nap elteltével,
- szervestrágyázás esetén 6 hónap elteltével.

A mintákat ajánlatos 1-2 kg talaj befogadására alkalmas polietilén zacskóba tenni melynek mérete lehetővé teszi, hogy saját anyagával kerüljön bekötésre. A mintákat el kell látni mintaazonosító jeggyel, melyre a gazdálkodó nevét, vizsgálat jellegét (szűkített, ..), mintavétel helyét, idejét, a parcella jelét, a minta kódját és a mintavétel mélységét kell feltüntetni.

A tápanyag gazdálkodás, szaktanácsadás

A trágyák, termésmenvelő anyagok kellő időben történő kijuttatása az alapja a környezetkímélő tápanyag – gazdálkodásnak. A gazdaságosan elérhető termés megtervezéséhez az ökológiai adottságokon túl figyelembe kell még venni a következőket:

- talajvizsgálati eredményeket,
- a környezeti érzékenysége szerinti besorolást, szántóföldi termőhely besorolását,
- öt évre megtervezett növényi sorrendet (vetésváltás),
- használja ki a vetésforgó, illetve vetésváltás előnyeit,
- korrekciókat (öntözés, elővetemény – hatás, meszesítés, stb.)
- előre becsült termés szinteket,
- elérhető termésszintet, a növény fajlagos tápelem igényét, a talaj tápelem szolgáltatását,
- a makro – (N,P,K), mezo – (Ca, Mg) és mikroelemek (Cu, Zn, Mn) utánpótlását,
- a szaktanácsadásnak tartalmaznia kell a jó mezőgazdasági gyakorlat tápanyag-gazdálkodással összefüggő elemeit, pl.: mikor nem szabad trágyázni, felszíni vizek közelsége, stb.
- tegyen javaslatot a trágyázás optimális időpontjára és dózisára illetve a trágyaféleség kereskedelmi elérhetőségéről.
- figyelembe kell venni a terület esetleges nitrát érzékenységet

Lupócz Zoltán
agrárkamara tanácsadó